

กระทู้ถามที่ ๐๐๙ (ร.)

วุฒิสภา

๙ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ผลกระทบจากกฎกระทรวง การขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และต่อใบอนุญาตขับรถ
พ.ศ. ๒๕๖๓

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ดังต่อไปนี้

ตามที่กระทรวงคมนาคมได้ออกกฎกระทรวง การขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และต่อใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยมีเงื่อนไขสำคัญตามข้อ ๓ (๑) (ข) กำหนดให้ผู้ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถ ต้องยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานใบรับรองแพทย์ซึ่งแสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวหรือไม่มีสภาวะของโรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถตามที่แพทย์สภากำหนด และไม่เป็นผู้คลุ้มคลั่งหรือจิตฟั่นเฟือน โดยมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด เว้นแต่ในกรณีที่ใบรับรองแพทย์ไม่ได้กำหนดอายุไว้ให้ใช้ได้ไม่เกินหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ยื่นใบรับรองแพทย์ และข้อ ๑๐ กำหนดให้ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตขับรถต้องมีหลักฐานดังกล่าวด้วยเช่นกัน ซึ่งกฎกระทรวงฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

จากกฎกระทรวงดังกล่าว มีผลทำให้การขอใบอนุญาตขับรถและการต่อใบอนุญาตขับรถของประชาชนต้องมีการตรวจสุขภาพ เพื่อขอใบรับรองแพทย์ซึ่งแสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวหรือไม่มีสภาวะของโรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถตามที่แพทย์สภากำหนด ซึ่งการตรวจสุขภาพดังกล่าวมิใช่การตรวจร่างกายตามปกติโดยทั่วไป เนื่องจากการวินิจฉัยว่าไม่มีสภาวะของโรคที่อาจเป็นอันตรายขณะขับรถนั้น ต้องวินิจฉัยถึงสมรรถภาพการมองเห็น สมรรถภาพการได้ยิน เป็นต้น ซึ่งการตรวจเพื่อออกใบรับรองแพทย์ทั่วไปยังไม่ครอบคลุมถึงสภาวะของโรคอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ ดังนั้น การตรวจเพื่อให้ทราบถึงสภาวะดังกล่าวย่อมมีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น อันอาจเป็นการสร้างภาระให้กับประชาชน ผู้ที่ประสงค์ขอใบอนุญาตขับรถและการต่อใบอนุญาตขับรถ ดังนั้น จากผลกระทบของการออกกฎกระทรวงดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. จากสถิติกรณีความไม่ปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน หรืออุบัติเหตุที่เกิดจากผู้ที่มีโรคประจำตัวหรือมีสภาวะของโรคที่อาจเป็นอันตรายขณะขับรถนั้น เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมสำหรับการปฏิบัติตามกฎกระทรวงไว้อย่างไร ตลอดจนมีการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนไว้หรือไม่ อย่างไร

๓. รัฐบาลมีมาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เป็นผลมาจากผลกระทบ
ดังกล่าวอย่างไร

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

อำพล จินดาวัฒนะ

สมาชิกวุฒิสภา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๐๙ (ร.)

ของ นายอำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกวุฒิสภา

เรื่อง ผลกระทบจากกฎกระทรวง การขอและการออกใบอนุญาตขับรถ

และต่อใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้าพเจ้า นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ผลกระทบจากกฎกระทรวง การขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และต่อใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

คำถามที่ ๑ จากสถิติกรณีความไม่ปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน หรืออุบัติเหตุที่เกิดจาก ผู้ที่มีโรคประจำตัวหรือมีสถานะของโรคที่อาจเป็นอันตรายขณะขับรถนั้น เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

คำตอบ

กระทรวงคมนาคมตระหนักดีว่า อุบัติเหตุทางถนนเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดความสูญเสีย ทั้งชีวิตและทรัพย์สิน จึงได้กำหนดมาตรการสำคัญด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความปลอดภัยยานพาหนะ และผู้ขับขี่ ด้านความสะอาดและปลอดภัยทางถนน ด้านการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ด้านการบังคับใช้ กฎหมาย เพื่อเฝ้าระวัง และควบคุมปัจจัยเสี่ยง ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกเพื่อลดอุบัติเหตุ และลดจำนวนสถิติการเกิดอุบัติเหตุ

กระทรวงคมนาคมโดยกรมการขนส่งทางบกขอเรียนว่าจากสถิติผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต จากอุบัติเหตุทางถนนปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - พ.ศ. ๒๕๖๓ ของกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผู้เสียชีวิตจำนวน ๑๙,๙๖๐ คน มีผู้บาดเจ็บจำนวน ๒๖๙,๙๐๑ คน

พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผู้เสียชีวิตจำนวน ๒๑,๗๔๕ คน มีผู้บาดเจ็บจำนวน ๔๓๘,๒๙๘ คน

พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผู้เสียชีวิตจำนวน ๒๑,๖๐๗ คน มีผู้บาดเจ็บจำนวน ๔๙๕,๗๒๖ คน

พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผู้เสียชีวิตจำนวน ๑๙,๙๐๔ คน มีผู้บาดเจ็บจำนวน ๕๓๐,๓๙๔ คน

พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้เสียชีวิตจำนวน ๑๗,๘๓๑ คน (ผู้บาดเจ็บอยู่ระหว่างรวบรวม)

จากสถิติอุบัติเหตุที่มีสาเหตุมาจากบุคคลมากที่สุดโดยเกิดจากขับรถเร็วเกินกว่ากฎหมายกำหนด ขับรถตัดหน้ากระชั้นชิด ขับรถหลับใน เมาสุรา สาเหตุจากอุปกรณ์โดยเกิดจากระบบห้ามล้อขัดข้อง ระบบไฟขัดข้อง ยางแตก สาเหตุจากสภาพแวดล้อม เช่น เกิดจากคนตัดหน้ารถ ถนนลื่น มีฝนตก

อย่างไรก็ตาม สำหรับการจัดเก็บข้อมูลอุบัติเหตุที่เกิดจากผู้ที่มีโรคประจำตัวหรือมีสถานะของโรค ที่อาจเป็นอันตรายขณะขับรถนั้น ในปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดที่มีการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าว ไว้โดยเฉพาะซึ่งในอนาคตจะต้องมีการประสานกับหน่วยงานด้านการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการจัดเก็บข้อมูลในกรณีที่มีอุบัติเหตุที่เกิดจากผู้ที่มีโรคประจำตัวหรือมีสถานะของโรคที่อาจเป็นอันตราย ขณะขับรถต่อไป

คำถามที่ ๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมสำหรับการปฏิบัติตามกฎกระทรวงไว้
อย่างไร ตลอดจนมีการสื่อสารเพื่อความทำความเข้าใจกับประชาชนไว้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

กระทรวงคมนาคมขอเรียนว่าได้มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการปฏิบัติตามกฎกระทรวง
การขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยประชาสัมพันธ์
เพื่อความทำความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงดังกล่าวทางสื่อสาธารณะ เพื่อให้
ผู้ใช้บริการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับกฎกระทรวงการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการต่ออายุ
ใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓
ที่ผ่านมา ซึ่งจะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยสาระสำคัญนอกจากเพิ่มเติมข้อกำหนด
ให้ผู้ที่จะประสงค์จะขับรถจักรยานยนต์ที่มีกำลังสูง (Big bike) ต้องผ่านการอบรมและทดสอบเพิ่มเติมแล้วนั้น
ยังมีสาระสำคัญในเรื่องของใบรับรองแพทย์ที่ต้องใช้ประกอบเป็นหลักฐานในการดำเนินการต้องแสดงให้เห็นว่า
ผู้นั้นไม่มีโรคประจำตัวหรือสภาวะของโรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ
ตามที่แพทยสภากำหนด ซึ่งในส่วนนี้กรมการขนส่งทางบกจะประสานความร่วมมือกับแพทยสภา
ในการกำหนดโรคหรือสภาวะของโรคที่ต้องห้ามในการขอรับใบอนุญาตขับรถ นอกจากนี้ กฎกระทรวงดังกล่าว
ยังกำหนดให้ผู้ที่จะประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาตขับรถจะต้องใช้ใบรับรองแพทย์ประกอบในการดำเนินการอีกด้วย
ซึ่งแต่เดิมการต่ออายุใบอนุญาตขับรถไม่มีการกำหนดให้ใช้ใบรับรองแพทย์ แต่ด้วยข้อเท็จจริง
สมรรถภาพของร่างกายของผู้ขับรถย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามวัยที่เพิ่มมากขึ้น และอาจมีโรคประจำตัว
หรือมีสมรรถภาพของร่างกายที่บกพร่องจนไม่สามารถขับรถได้ จึงกำหนดให้ต้องมีใบรับรองแพทย์
มาประกอบในการต่ออายุใบอนุญาตขับรถ ดังนั้น ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เป็นต้นไป
ผู้ที่ต้องการขอรับ และขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถทุกชนิดทุกประเภทต้องมีใบรับรองแพทย์ยื่นประกอบ
การดำเนินการด้วย

การกำหนดหลักเกณฑ์อบรมและทดสอบเพิ่มเติมสำหรับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่มีกำลังสูง
(Big bike) หรือรถจักรยานยนต์ที่มีกำลังเครื่องยนต์ตั้งแต่ ๓๕ กิโลวัตต์ขึ้นไป หรือมีขนาดความจุของ
กระบอกสูบ รวมกันตั้งแต่ ๔๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตรขึ้นไป ทั้งนี้ เบื้องต้นมีการกำหนดหัวข้อหลักสูตร
การอบรมและทดสอบ ประกอบด้วย การอบรมภาคทฤษฎีที่เกี่ยวกับผู้ขับขี่ ยานพาหนะ สภาพแวดล้อม
เป็นต้น การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ เป็นการฝึกขับขี่รถจักรยานยนต์ที่มีกำลังสูง (Big bike) อย่างปลอดภัย
และการทดสอบขับรถ เพื่อคัดกรองให้การออกใบอนุญาตขับรถมีความเหมาะสมกับประเภทของ
ยานพาหนะเกิดความปลอดภัยต่อผู้ขับรถ และได้มาตรฐานของการออกใบอนุญาตขับรถ นอกจากนี้
เพื่อเพิ่มความเข้มข้นโดยเฉพาะผู้ขับรถจักรยานยนต์ที่มีกำลังสูง (Big bike) ซึ่งมีความเสี่ยงต่อ
การเกิดอุบัติเหตุ และเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ต้องใช้ทักษะการขับรถสูงกว่าปกติ สร้างความปลอดภัยให้ผู้ขับขี่
และประชาชนผู้ใช้ถนนไม่ให้เกิดการบาดเจ็บหรือสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน และมีความเหมาะสม
สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

ซึ่งในส่วนของ การขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติไว้ดังนี้ “ไม่มีโรคประจำตัวที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม เห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ” โดยบัญญัติให้ผู้มาติดต่อขอรับใบขับขี่จะต้องมีใบรับรองแพทย์ประกอบการดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถ และในปัจจุบันกรมการขนส่งทางบกได้ออกกฎกระทรวงการขอและการออกใบอนุญาตขับรถและการต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับใบรับรองแพทย์กำหนดให้ผู้ขอรับและผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถต้องใช้ใบรับรองแพทย์ซึ่งแสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวหรือไม่มีสภาวะของโรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าจะอาจเป็นอันตรายขณะขับรถตามที่แพทยสภากำหนดเป็นเอกสารหลักฐานประกอบคำขอ

ดังนั้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการออกใบรับรองแพทย์ให้สามารถตรวจสอบที่มาของการออกใบรับรองแพทย์ให้กับผู้ขอรับใบอนุญาตขับขี่ได้อย่างสุจริตเที่ยงตรงและสะดวกรวดเร็ว กรมการขนส่งทางบกได้จัดทำคำสั่งกรมการขนส่งทางบก ที่ ๔๘๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบเพื่อออกใบรับรองแพทย์สำหรับผู้ขอรับและขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะกรรมการประกอบด้วย กรมการขนส่งทางบก แพทยสภา กรมควบคุมโรค กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เพื่อปรับปรุง แก้ไขให้การออกใบรับรองแพทย์สามารถคัดกรองบุคคลได้อย่างถูกต้องและปลอดภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยได้มีการประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ และวันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา ซึ่งมติที่ประชุมมอบหมายให้แพทยสภาพิจารณากำหนดโรคประจำตัวหรือสภาวะของโรคที่อาจเป็นอันตรายขณะขับรถเพิ่มเติม

คำถามที่ ๓ รัฐบาลมีมาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เป็นผลมาจากกฎกระทรวงดังกล่าวอย่างไร

คำตอบ

รัฐบาลโดยกระทรวงคมนาคมขอเรียนว่าปัจจุบันยังไม่ได้กำหนดมาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เป็นผลมาจากกฎกระทรวงดังกล่าว อย่างไรก็ตาม กระทรวงคมนาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะศึกษาร่วมกันเพื่อร่วมหาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการ ลดระยะเวลา และขั้นตอนในการติดต่อขอรับบริการให้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนให้มากที่สุด